

զերոպիա¹ ածցուք ի հարակոյս մինչեւ ցՅունաց ծովն:

47 ²Թ. Բնաշխարհ Եւրոպիայ՝ Սարմատաց-
[ւ]ոց³ աշխարհին հասարակն է, յարեւելից կալով
Փերմանաց[ւ]ոց⁴, առեալ ի Իստուղա[յ]⁵ գետոյ
եւ ի հոմանուն իրեանց լեբանց, առ հիւսիսա-
[յ]ինն Ուկրանոսիւ մինչեւ ցԱնծանաւթ երկիր եւ
ցծայր արեւ[ել]եալ[յ]⁶ Ռիպ[ել]ա[յ]⁷ լերինն, յորում
եղանէ Տանայիս⁸ գետ, բայց ամենայնդ⁹ ի միջաւ-
րեալ կոյս բաժանէ Սարմատիա յերկուս, զելիցն՝
յԱսիա, եւ զարեւմտիցն՝ յԵւրոպիա¹⁰, մինչեւ
մտանէ ի Մէոտիս¹¹ ծովակ՝ նաւով զնոյն գործե-
լով մինչեւ ցՊոնտոս ծով եւ ապա՝ Պոնտոսիւ:
48 Եւ Տիւռաս գետով սահմանի ըստ հարաւոյ
կուսէ, որոշէ զԴակիաց[ւ]ոց¹² աշխարհն ի Սար-
մատիոյ: 49 Եւ ունի Սարմատիա աշխարհս փո-
քունս, ի քրիստոնէից՝ զՏարական ցամաք[ա]յկղ-
զին¹³, այսինքն զՔեոսոն, որ կա[յ] ի մէջ Բիւկեան
լճին եւ Մէոտիս¹⁴ ծովակի¹⁵ եւ Պոնտոսի, եւ

մտիցն Կարկինիտեալ[յ]¹⁶ գետոյ ի հոմանուն ծոց:
50 Իսկ ի հեթան[11բ]ոսաց՝ բազումս, յորոց մին
կոչի Ամաքսաբիո[յ]¹⁷, որ եւ Սալլակենցաղբ¹⁸:
51 Ունի լերինս բոլորս եւթն¹⁹: 52 Արծակէ եւ ի
Պոնտոս գետս բազումս, որք յիրեալ[ւ]րս²⁰ ան-
կեալ²¹, անուանեն զմինն Կոչոյ [...]²²: 53 Ունի
փոքր լիճ մի, եւ կղզիս երկուս²³ եւ երկուս²⁴ բա-
զին, [մին կոչի Աղեքսանդրու²⁵, եւ միւսն՝
Կեղարու]²⁶:

54 ²⁷Ժ. Բնաշխարհ՝ Թրակացւոց աշխարհն,
յարեւելից Դաղմատիո[յ]²⁸ եւ առ երի Սարմա-
տիո[յ]՝ առեալ ի Տաոոս գետոյ մինչեւ ի Դանոբ:
55 Ունի փոքր աշխարհ հինգ²⁹, եւ այլ աշխարհ,
որ կոչի Վեոիւմուս³⁰, եւ Դառգանիա չորեքբաղա-
քեան. իսկ ի միջաւրեալ կուսէ՝ զինքն զԹրա-
կիա³¹: 56 Իսկ ըստ արջնա[յ]ին կողմանէն՝ մեծ
աշխարհ Դակիա, յորում բնակեն Սկլաւք³² քսան

- 1 V-ի գրիչը գրել է՝ զԵւրոպիա, ապա կայծակնաձեւ մշակման դրել n-ի վրայ. հմմտ. մախ. Գ.1, 9 եւն
- 2 Ըստ Երեմեանի՝ վերականգնելի է եմթավերմագիր. «Յաղագս Եւրոպիոյ Սարմատացւոց»
- 3 Սարմատացոց փխ Սարմատացւոց (վեր. Սուքրեանի) ըստ այլոց, տե՛ս մախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324)
- 4 V Գերմանացոց փխ Գերմանացւոց (վեր. Սուքրեանի) ըստ այլոց, տե՛ս մախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324)
- 5 V Խիստուղա [u-ի վրայ դրուած գրչի ուղղման կայծակնաձեւ մշակում], S ի Խիստուղա փխ ի Իստուղա[յ] (վեր., տե՛ս բոլորագիր իւ → խ)
- 6 Վարեա փխ արեւելեայ (վեր. Սուքրեանի)
- 7 VS Ռիպալ[յ] փխ Ռիպ[ել]ա[յ] (վեր. ըստ մախ. Ե.69)
- 8 V Տալանիս փխ Տալանիս (վեր. Սուքրեանի) ըստ համաձայնի. հմմտ. մախ. մախ. Բ.30)
- 9 S զամենայնդ փխ ամենայնդ (V. գրուած է ամնդ)
- 10 VS Եւրոպիա փխ Եւրոպիա (վեր. ըստ Գ.1, 9)
- 11 V Մէոտիս փխ Մէոտիս (վեր. Սուքրեանի) ըստ այլոց. տե՛ս բոլորագիր n → u. պահել եմք մախ. առկայ Միովտիս ձեւը (մախ. Բ.30, Ե.70, 78. Ե. 71-ում կայ Մէուտիս). Պտղոմէոսի մօտ Μαῖωτις է, համաձայնում Միովտիս եւ Միոտիս)
- 12 V զԴակիացոց փխ զԴակիացւոց (վեր. Սուքրեանի) ըստ այլոց, տե՛ս մախ. Բ.30, Գ.54, Ե.324)
- 13 V ցամաքկղզին, S ցամաք կղզին փխ ցամաք[ա]կղզին (վեր.՝ ըստ յաջորդների՝ մախ. Ե.154, 227)
- 14 S Մէոպտիս փխ Մէոտիս (V)
- 15 V ծովակէ փխ ծովակի (վեր. Սուքրեանի)

- 16 V Կարկինիտեա փխ Կարկինիտեալ[յ] (վեր. Սուքրեանի) ըստ մախորդի (Բ.5) եւ Պտղոմէոսի)
- 17 V Ամաքսաբիո, S Ամաքսաբիո փխ Ամաքսաբիո[յ] (վեր., տե՛ս n → n. Պտղոմէոսի՝ Ἀμαξόβιοι)
- 18 V Ալլակենցաղբ փխ Ալլակենցաղբ (վեր. Սուքրեանի) ըստ համաձայնի. տե՛ս բոլորագիր աա → ա)
- 19 V Է, S եթն փխ եթն (վեր., հմմտ. Ա.8, Բ.10, 16)
- 20 V յիրեա փխ յիրեարս (վեր. Սուքրեանի) ըստ Դ.38)
- 21 VS անգեալ փխ անկեալ (վեր.՝ ըստ յաջորդի, տե՛ս մախ. Ե.307)
- 22 Ըստ Երեմեանի՝ Կոչոյ [եւ զմիւսն՝ Բորիպթեոս]
- 23 V ք, S երկու փխ երկուս (վեր., հմմտ. մախ. Ա.27, Բ.37, Գ.47, Դ.30, Ե.88)
- 24 V ք
- 25 ADEPv Աղեքսանդրու փխ Աղեքսանդրու (վեր.՝ ըստ V-ի միւսների)
- 26 Pv Կեաարու փխ Կեղարու (ADEv³) / VS չիք մին ... Կեղարու (1 տող) (վեր.՝ ըստ համաձայնի. Կեղա-րու-ից յետոյ, գուցէ, կրկնուել է՝ բազին, որից էլ V-ի գրիչը վրիպել է, տե՛ս բազին ... բազին)
- 27 Ըստ Երեմեանի՝ ալստեղ վերականգնելի է եմթավերմագիր. «Յաղագս Թրակիոյ»
- 28 VS Դաղմատիալ[յ] [V-ի վերջին ա-ի վրայ կայծակնաձեւմ] փխ Դաղմատիոյ (վեր. Երեմեանի)
- 29 V ք
- 30 Ըստ Երեմեանի՝ Վերի[ն] [եւ Ներքին] Միւս[իա]
- 31 S զԹրակիա փխ զԹրակիա (V. n-ն գրելուց յե-տոյ գրիչը վրան կայծակնաձեւ մշակ է դրել, ուս-տի՝ պիտի վերականգնել n-ով, ինչպէս այլուր է)
- 32 S Սկլաւք փխ Սկլաւք (V. հմմտ. 3 տող յետոյ)